

WYMAGANIA EDUKACYJNE I KRYTERIA OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLASY IV

Ocena końcowa jest średnią ważoną ocen cząstkowych, które uczeń otrzyma w ciągu semestru/roku szkolnego.

Ocenę wyższą otrzymuje uczeń, który spełnia wszystkie wymagania ocen niższych – pozytywnych.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- 1) opanował wszystkie umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- 3) czyta biegle głośno nowy tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację,
- 4) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,
- 5) posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 6) aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych,
- 7) z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 8) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- 9) wzorowo wykonuje prace domowe i zadania dodatkowe,
- 10) odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- 11) współpracuje w zespole, podejmując działania mające na celu sprawną realizację zadań,
- 12) wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi. Jest kreatywny (np. interpretuje głosowo utwory poetyckie, przygotowuje adaptację sceniczną, przygotowuje portfolio lub prezentację multimedialną),
- 13) posiada wysokie umiejętności z zakresu nauki o języku przewidywane w programie nauczania klasy IV.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- 1) opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- 2) samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- 3) czyta płynnie, wyraźnie nowy tekst, podkreślając głosem ważne słowa, stosuje zasady prawidłowego przestankowania,
- 4) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- 5) posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- 6) aktywnie uczestniczy w lekcjach i zajęciach pozalekcyjnych,

- 7) bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- 8) tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- 9) starannie wykonuje prace domowe, często angażuje się w zadania dodatkowe.

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

- 1) sprawnie omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;
- 2) bez trudu rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach;
- 3) prawidłowo wskazuje cechy baśni, legendy, komiksu i opowiadania;
- 4) zna i bezbłędnie rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, uosobienie, ożywienie i określa ich funkcje;
- 5) rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren;
- 6) samodzielnie opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność;
- 7) bez trudu odróżnia dialog od monologu;
- 8) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater;
- 9) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz trafnie określa ich cechy;
- 10) z łatwością określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 11) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu;
- 12) określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi;
- 13) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 14) prawidłowo wskazuje wartości w utworze.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) bez problemu określa temat tekstu;
- 2) z łatwością dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie);
- 3) poprawnie odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych;
- 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy;
- 5) prawidłowo wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka);
- 6) bez trudu odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- 7) dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny);
- 8) świadomie i z uwagą odbiera koncerty, spektakle oraz filmy dla dzieci.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- 1) bezbłędnie rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik);
- 2) bez trudu odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 3) prawidłowo rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi;
- 4) nie ma problemu ze stosowaniem poprawnych form gramatycznych wyrazów odmiennych;
- 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia);
- 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje;
- 7) bezbłędnie przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- 1) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi;
- 2) rozróżnia synonimy i antonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach;
- 3) zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- 1) identyfikuje tekst jako komunikat;
- 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- 4) bez trudu rozróżnia głoski, litery i sylaby.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, zna i stosuje reguły pisowni poznane w klasie IV;
- 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki i stylistyka praktyczna.

Uczeń:

- 1) aktywnie uczestniczy w rozmowie na zadany temat;
- 2) samodzielnie tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- 1) samodzielnie tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list, dialog, życzenia, podziękowanie, zaproszenie, ogłoszenie;
- 2) wygłasza tekst z pamięci, ze zrozumieniem oraz odpowiednią intonacją, dykcją, właściwym akcentowaniem, z odpowiednim napięciem emocjonalnym i następstwem pauz,
- 3) prawidłowo tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- 4) zna różne rodzaje notatek i potrafi je zredagować;
- 5) sprawnie opowiada o przeczytanym tekście;
- 6) samodzielnie tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;

IV. Samokształcenie.

Uczeń:

- 1) doskonali ciche i głośne czytanie;
- 2) bez trudu korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;
- 3) sprawnie korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów bliskoznacznych;
- 4) zna i świadomie stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz *on-line*).

OCENA DOBRA

Uczeń:

- 1) w większości opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- 2) samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- 3) czyta płynnie nowy tekst,
- 4) czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- 5) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- 6) bierze czynny udział w lekcji,
- 7) wykonuje prace domowe, czasem także nieobowiązkowe.

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

- 1) omawia elementy świata przedstawionego, wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji;
- 2) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach;
- 2) wskazuje cechy baśni, legendy, komiksu i opowiadania;
- 3) zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, uosobienie, ożywienie i określa ich funkcje;
- 4) rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren;

- 5) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i dostrzega ich wzajemną zależność;
- 6) odróżnia dialog od monologu;
- 7) wyjaśnia, kim jest podmiot liryczny, narrator, bohater;
- 8) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy;
- 9) określa tematykę utworu oraz wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 10) objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne tekstu;
- 11) określa doświadczenia bohaterów literackich i porównuje je z własnymi;
- 12) wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 13) wskazuje wartości w utworze.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) określa temat tekstu;
- 2) dostrzega relacje między częściami wypowiedzi (np. tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie);
- 3) odróżnia zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych;
- 4) charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy;
- 5) wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka);
- 6) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- 7) dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny);
- 8) z uwagą odbiera koncerty, spektakle oraz filmy dla dzieci.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- 1) rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik);
- 2) odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 3) rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika oraz określa ich funkcje w wypowiedzi;
- 4) stosuje poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- 5) rozpoznaje funkcje składniowe wyrazów używanych w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, grupa podmiotu, grupa orzeczenia);
- 6) rozpoznaje typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe – rozumie ich funkcje i je stosuje;
- 7) przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- 1) rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi;
- 2) rozróżnia synonimy i antonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stara się stosować je we własnych wypowiedziach;
- 3) zna i stosuje zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- 1) identyfikuje tekst jako komunikat;
- 2) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 3) rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- 4) rozróżnia głoski, litery i sylaby.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- 1) pisze poprawnie pod względem ortograficznym, zna i stara się stosować w praktyce reguły pisowni poznane w klasie IV;
- 2) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki i stylistyka praktyczna.

Uczeń:

- 1) uczestniczy w rozmowie na zadany temat;
- 2) tworzy logiczną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ graficzny; rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi.

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- 1) tworzy spójne wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list, dialog, życzenia, podziękowanie, zaproszenie, ogłoszenie;
- 2) wygłasza tekst z pamięci, pamiętając o poznanych zasadach recytacji;
- 3) tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- 4) zna różne rodzaje notatek i potrafi je zredagować większość z nich;
- 5) opowiada o przeczytanym tekście;
- 6) tworzy opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;

IV. Samokształcenie.

Uczeń:

- 1) doskonali ciche i głośne czytanie;
- 2) korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje;
- 3) korzysta ze słowników, w tym: ortograficznego, języka polskiego, wyrazów

bliskoznacznym;

4) zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz *on-line*).

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) częściowo opanował umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- 2) samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- 3) odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- 5) wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- 6) niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- 7) rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- 8) wykonuje obowiązkowe prace domowe, ale popełnia w nich błędy.

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

- 1) zna elementy świata przedstawionego;
- 2) rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach;
- 3) zna niektóre cechy baśni, legendy, komiksu i opowiadania;
- 4) zazwyczaj zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, uosobienie, ożywienie i próbuje określić ich funkcje;
- 5) rozpoznaje wers, rym, strofę, refren;
- 6) opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń;
- 7) odróżnia dialog od monologu;
- 8) rozpoznaje podmiot liryczny, narratora i bohatera;
- 9) wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych;
- 10) określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 11) objaśnia znaczenia dosłowne tekstu;
- 12) doświadczenia bohaterów literackich porównuje z własnymi;
- 13) wyraża własny ogólny sąd o postaciach i zdarzeniach;
- 14) stara się wskazać wartości w utworze.

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) określa temat tekstu;
- 2) dostrzega tytuł, wstęp, rozwinięcie i zakończenie w tekście;
- 3) stara się odróżnić zawarte w tekście informacje ważne od drugorzędnych;

- 4) rozpoznaje komiks i potrafi wskazać kilka cech charakterystycznych;
- 5) wyodrębnia elementy składające się na spektakl teatralny (gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostiumy, rekwizyty, muzyka);
- 6) odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia;
- 7) stara się odczytać teksty poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny);
- 8) uczestniczy w koncertach, spektaklach oraz filmach dla dzieci.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- 1) zazwyczaj rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówek, przyimek, spójnik);
- 2) na ogół odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych;
- 3) z pomocą nauczyciela rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu i rodzaju gramatycznego odpowiednio rzeczownika, przymiotnika, liczebnika i czasownika;
- 4) stara się stosować poprawne formy gramatyczne wyrazów odmiennych;
- 5) rozpoznaje podmiot i orzeczenie;
- 6) zazwyczaj rozpoznaje typy wypowiedzi: zdanie pojedyncze i złożone, równoważniki zdań, wypowiedzenia oznajmujące, pytające, rozkazujące i wykrzyknikowe;
- 7) z pomocą nauczyciela przekształca konstrukcje składniowe, np. zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie, zdania w równoważniki zdań i odwrotnie.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- 1) rozumie dosłowne znaczenie wyrazów w wypowiedzi;
- 2) rozróżnia synonimy i antonimy, stara się stosować je we własnych wypowiedziach;
- 3) stara się stosować zasady spójności formalnej i semantycznej tekstu.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- 1) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 2) zna niewerbalne środki komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała);
- 3) na ogół rozróżnia głoski, litery i sylaby.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- 1) nie zawsze pisze poprawnie pod względem ortograficznym, zna niektóre zasady ortograficzne i stara się stosować je w praktyce;
- 2) nie zawsze poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknika, cudzysłowu.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki i stylistyka praktyczna.

Uczeń:

- 1) rzadko uczestniczy w rozmowie na zadany temat;

2) tworzy logiczną wypowiedź, nie zawsze pamięta o akapitach;

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- 1) tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list, dialog, życzenia, podziękowanie, zaproszenie, ogłoszenie;
- 2) wygłasza tekst z pamięci, starając się pamiętać o poznanych zasadach recytacji;
- 3) z pomocą tworzy plan odtwórczy i twórczy tekstu;
- 4) potrafi zredagować notatkę;
- 5) opowiada o przeczytanym tekście;
- 6) tworzy krótkie opowiadania twórcze związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji;

IV. Samokształcenie.

Uczeń:

- 1) doskonalą ciche i głośne czytanie;
- 2) czasem korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach;
- 3) potrafi korzystać ze słownika ortograficznego;
- 4) rzadko korzysta z biblioteki szkolnej lub zasobów *on-line*.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- 1) opanował w niewielkim stopniu umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- 2) większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- 3) czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- 4) ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- 5) nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- 6) w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- 7) nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- 8) pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy,
- 9) często nie potrafi samodzielnie wykonać pracy domowej, ale podejmuje próby.

I. Kształcenie literackie i kulturowe.

1. Czytanie utworów literackich.

Uczeń:

- 1) z pomocą nauczyciela omawia elementy świata przedstawionego;
- 2) rozróżnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach;
- 3) rozpoznaje wers i strofę;
- 4) opowiada o wydarzeniach fabuły, korzystając z pytań naprowadzających;
- 5) potrafi wskazać bohaterów w utworze;

- 6) określa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst;
- 7) doświadczenia bohaterów literackich porównuje z własnymi;

2. Odbiór tekstów kultury.

Uczeń:

- 1) stara się określić temat tekstu;
- 2) dostrzega tytuł utworu;
- 3) rozpoznaje komiks.

II. Kształcenie językowe.

1. Gramatyka języka polskiego.

Uczeń:

- 1) z pomocą nauczyciela rozpoznaje poznane części mowy;
- 2) stara się stosować poprawne formy wyrazów;
- 3) z pomocą nauczyciela rozpoznaje i tworzy zdania oznajmujące, pytające i rozkazujące.

2. Zróżnicowanie języka.

Uczeń:

- 1) rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów;
- 2) potrafi podać synonim wyrazu.

3. Komunikacja językowa i kultura języka.

Uczeń:

- 1) identyfikuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi;
- 2) potrafi podzielić wyraz na litery i sylaby.

4. Ortografia i interpunkcja.

Uczeń:

- 1) stara się pisać poprawnie na miarę swoich możliwości;
- 2) używa poznanych znaków interpunkcyjnych.

III. Tworzenie wypowiedzi.

1. Elementy retoryki i stylistyka praktyczna.

Uczeń:

- 1) rzadko uczestniczy w rozmowie;
- 2) z pomocą nauczyciela tworzy krótką wypowiedź pisemną;

2. Mówienie i pisanie.

Uczeń:

- 1) z pomocą nauczyciela tworzy wypowiedzi ustne i pisemne w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis, list, dialog, życzenia, podziękowanie, zaproszenie, ogłoszenie;
- 2) wygłasza z pamięci krótki tekst;
- 3) ogólnie opowiada o przeczytanym tekście;

IV. Samokształcenie.

Uczeń:

- 1) doskonalili ciche i głośne czytanie pod wpływem zachęty ze strony nauczyciela;
- 4) sporadycznie korzysta z biblioteki szkolnej .

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- 1) nie opanował nawet podstawowych wiadomości i umiejętności wymaganych w podstawie programowej, co uniemożliwia podjęcie nauki na wyższym etapie kształcenia,
- 2) ma kłopoty z techniką czytania,
- 3) nie rozumie czytanego tekstu, nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- 4) nawet przy pomocy nauczyciela nie jest w stanie wykonać zadania o elementarnym stopniu trudności,
- 5) wypowiedzi ustne i pisemne są niepoprawne pod względem językowym i rzeczowym,
- 6) nie wykonuje zadań i poleceń nauczyciela,
- 7) wykazuje się niechęcią do nauki,
- 8) zaniedbuje wykonywanie prac domowych,
- 9) nie angażuje się w pracę grupy.

Lektury obowiązkowe w klasach IV-VI:

- 1) Jan Brzechwa, *Akademia Pana Kleksa*;
- 2) Janusz Christa, *Kajko i Kokosz. Szkoła latania* (komiks) ;
- 3) Clive Staples Lewis, *Opowieści z Narnii. Lew, czarownica i stara szafa*;
- 4) Ferenc Molnar, *Chłopcy z Placu Broni*;
- 5) John Ronald Reuel Tolkien, *Hobbit, czyli tam i z powrotem*;

Krótkie utwory literackie poznawane w całości, utwory literackie poznawane we fragmentach i utwory poetyckie:

- 1) Rene Goscinny, Jean-Jacques Sempe *Mikołajek* (wybór opowiadań),
- 2) Ignacy Krasicki, wybrane bajki
- 3) Adam Mickiewicz *Pan Tadeusz* (wybrane fragmenty)
- 4) Józef Wybicki, *Mazurek Dąbrowskiego*;
- 5) Wybrane mity greckie, w tym mit o powstaniu świata oraz mity o: Prometeuszu, Syzyfie, Demeter i Korze, Dedalu i Ikarze, Heraklesie, Tezeuszu i Ariadnie;
- 6) *Biblia*: stworzenie świata i człowieka oraz wybrane przypowieści ewangeliczne, w tym o siewcy, o talentach, miłosiernym Samarytaninie;
- 7) Wybrane podania i legendy polskie;
- 8) Wybrane baśnie polskie i europejskie,
- 9) wybrane wiersze Jana Brzechwy, Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego, Anny Kamieńskiej, Joanny Kulmowej, Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Leopolda Staffa, Juliana Tuwima,

Jana Twardowskiego oraz pieśni i piosenki patriotyczne (w tym *Rota* Marii Konopnickiej)

Lektury uzupełniające w klasach IV-VI (obowiązkowo dwie w każdym roku szkolnym),
na przykład:

- 1) Adam Bahdaj, *Kapelusz za 100 tysięcy*;
 - 2) Frances Hodgson Burnett, *Tajemniczy ogród* lub inna powieść;
 - 3) Lewis Carroll, *Alicja w Krainie Czarów*;
 - 4) Aleksander Dumas, *Trzej muszkieterowie*;
 - 5) Olaf Fritsche, *Skarb Troi*;
 - 6) Joseph Rudyard Kipling, *Księga dżungli*;
 - 7) Janusz Korczak, *Król Maciuś Pierwszy*;
 - 8) Marcin Koziół, *Skrzynia Władcy Piorunów*;
 - 9) Selma Lagerlöf, *Cudowna podróż*;
 - 10) Stanisław Lem, *Cyberiada* (fragmenty);
 - 11) Kornel Makuszyński, wybrana powieść;
 - 12) Andrzej Maleszka, *Magiczne drzewo*;
 - 13) Karol May, *Winnetou*;
 - 14) Lucy Maud Montgomery, *Ania z Zielonego Wzgórza*;
 - 15) Małgorzata Musierowicz, wybrana powieść;
 - 16) Ewa Nowak, *Pajaczek na rowerze*;
 - 17) Edmund Niziurski, *Sposób na Alcybiadesa*;
 - 18) Sat-Okh, *Biały Mustang*;
 - 19) Henryk Sienkiewicz, *Janko Muzykant*;
 - 20) Alfred Szklarski, wybrana powieść;
 - 21) Mark Twain, *Przygody Tomka Sawyera*;
 - 22) Rafał Kosik, *Felix, Net i Nika* oraz *Gang Niewidzialnych Ludzi*;
 - 22) Wybrane pozycje z serii *Nazywam się...* (np. *Mikołaj Kopernik, Fryderyk Chopin, Maria Curie-Skłodowska, Jan Paweł II* i in.);
- Lub inne utwory literackie i teksty kultury wybrane przez nauczyciela.